

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ	: RDG5750043
ชื่อแผนงานวิจัย	: การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ในลุ่มน้ำโขงบนฐานความเดิมแท้ เพื่อตอบรับแผนการท่องเที่ยวของอาเซียน
ชื่อนักวิจัย	: ดร.ตลฤทัย โกวรรณะกุล
หน่วยงาน	: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ระยะเวลาโครงการ	: 1 สิงหาคม 2557 – 30 กันยายน 2558

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์ และสร้างต้นแบบเพื่อรองรับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบนฐานความเดิมแท้ 2) พัฒนาศักยภาพของการจัดการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ 3) ศึกษาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจการท่องเที่ยว 4) ศึกษาแนวทางการสร้างแบรนด์การท่องเที่ยว และ 5) สร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขงบนฐานความเดิมแท้เพื่อตอบรับแผนการท่องเที่ยวของอาเซียน โดยทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ ความเดิมแท้ และชาติพันธุ์ในลุ่มน้ำโขง ดำเนินการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้น ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) อัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขงแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ อัตลักษณ์ด้านพื้นที่ ด้านทรัพยากรของชาติพันธุ์ ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการของชุมชน ทั้งนี้ การสร้างต้นแบบเพื่อรองรับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบนฐานความเดิมแท้ของกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขง คือ การนำเสนออัตลักษณ์ความเป็นภูมิสัญลักษณ์ที่สะท้อนประวัติศาสตร์ในอดีตมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นขอบ การนำเสนอเรื่องราวของวิถีชีวิตกับการแต่งกายที่สะท้อนความเป็นพื้นถิ่น การแสดงทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์เชื่อมโยงกับความเดิมแท้ของตัวตนแห่งชาติพันธุ์ 2) การพัฒนาศักยภาพวิถีกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขงในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า มี 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่พัก ด้านการคมนาคม ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านกิจกรรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย ด้านสุขอนามัย และด้านการตลาด โปรแกรมการท่องเที่ยวที่เพิ่มกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของชาติพันธุ์ต่างๆ 3) การพัฒนาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวในกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขงโดยการพัฒนาคลัสเตอร์การท่องเที่ยว 3 กลุ่มคือ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจสินค้าที่ระลึก ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม 4) การสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขง โดยการกำหนดรูปแบบแบรนด์ โดยอาศัยศิลปะและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการทอผ้าที่คล้ายกันของ 8 ชนเผ่า นั่นคือ ทรงใจดายจะมีลักษณะคล้ายหมายเลข 8 อันสื่อถึงวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำโขงที่เชื่อมโยงทั้ง 8 เผ่าไว้ด้วยกัน 5) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ในลุ่มน้ำโขงบนฐานความเดิมแท้เพื่อตอบรับแผนการท่องเที่ยวของอาเซียน คือ การนำอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขง มาดำเนินการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ โดยการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยว เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผ่านการสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขงบนฐานความเดิมแท้เพื่อตอบรับแผนการท่องเที่ยวของอาเซียน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์ ลุ่มน้ำโขง ความเดิมแท้ แผนการท่องเที่ยวอาเซียน

Abstract

Project code : RDG5750043
Project title : The Mekong Ethnic Groups Tourism Development,
Based on the Authenticity, to Support ASEAN Tourism Plan
Researcher : Dr.Donruetai Kovathanakul
Department : Faculty of Management Science, Khon Kaen University
Project period : 1st August 2014 – 30th September 2015

This research aims to 1) study the identities and building the model to support The Mekong Ethnic Groups tourism based on the authenticity, 2) study the capacity and develop the ability of the Mekong Ethnic Group creative community tourism management, 3) study tourism industry competitiveness enhancement of the Mekong Ethnic Groups, 4) propose guideline of branding tourism, 5) making guideline of the Mekong Ethnic Groups tourism development, based on the authenticity, to support ASEAN tourism plan. The literature involving authenticity, ethnic tourism development and the Mekong Ethnic Groups. Research methodology was gathered from secondary data and content analysis was applied in data analysis. The results of 1) identities of the Mekong Ethnic Groups include identities of area, ethnic resource, tradition and culture management model to support the Mekong Ethnic Groups tourism based on the authenticity was promote the identity of a landscape that reflects the historical past with the river as a border, promote the story of life with a dress that reflects the vernacular, cultural performances of ethnic links with the essence of ethnic identity, 2) study the capacity and develop the ability of the Mekong Ethnic Group creative community tourism management have 8 components include accommodation, transportation, attractions, activities, facilities, security, health and marketing which tourism programs that enhance the creative activity, 3) study tourism industry competitiveness enhancement of the Mekong Ethnic Groups from three group of business tourism cluster development include accommodation , souvenir, food & beverage, 4) guideline of branding tourism from configuration of the brand through art and culture on the weaving of a similar eight ethnics was the thread that would resemble the number 8 culture of Mekong eight ethnics group together, 5) the Mekong Ethnic Groups tourism development, based on the authenticity, to support ASEAN tourism plan was using identities of the Mekong Ethnic Groups to action the Mekong Ethnic Groups creative community based tourism capacity development by setting tourism activities for tourism industry competitiveness enhancement of the Mekong Ethnic Groups by the Mekong Ethnic Groups tourism branding.

Keywords: Ethnic Group Tourism, Mekong, Authenticity, ASEAN Tourism Plan